

11. Indberetning fra Kapelvejens Skole

I oktober 1897 opfordrede formanden for Københavns Mejeriforening inspektørerne på de københavnske kommuneskoler til at give deres bud på, i hvor høj grad erhvervsarbejde påvirkede børnenes udvikling. Skoleinspektørernes svar havnede i Magistratens 1. afdeling, hvorunder det kommunale skolevæsen hørte.

Magistratens fire afdelinger udgjorde sammen med Borgerrepræsentationen Københavns bystyre.

Kilden findes også som pdf. af original dokumentet.

Indberetning fra Kapelvejens Skole

Kapelvejens Friskole¹

d.9/10. 97

Hr. H. Christensen

Formand for Københavns Mejeriforening.

I Deres ærede Skrivelse spørger De mig, om det meget legemlige Arbejde, der her i byen ofte paalægges skoleøgende Børn, her virkes hemmende paa Skolens Undervisning og Børnenes sunde Udvikling, og om jeg anser det for ønskeligt, at der søges tilvejebragt Lovbestemmelser, der kunne sikre alle Børn mod Overanstrengelser med legemligt Arbejde. -

Jeg skal hertil bemærke, at den langt overvejende Del af vor Skoles Dreng har Arbejde udenfor skolen, og at mangfoldige af disse Dreng blive saa stærkt benyttede, at det er saa godt som umuligt at kræve Hjemmearbejde af dem. Det er jo nemlig saaledes, at altfor mange af disse Drenges Principaler aldeles ikke synes at gøre sig Skrupler over at beholde Drengene saa længe, at de nødvendigvis maa møde for sent i Skolen, uden at det er dem muligt først at komme hjem og blive omklædte, vadskede og faa lidt at spise. Om Hjemmearbejde bliver der da endnu mindre Tale. Det siger derfor sig selv, at Børn, der møde udasede, forsultne og snavsede, maa faa grumme lidt Udbytte af Undervisningen og altsaa ogsaa Ubehageligheder fra deres Lærere, skønt disse, der naturligvis kende Sammenhængen, i Virkeligheden bære grumme meget over med dem.

Blandt de Forretninger, der for vor Skoles Vedkommende er mest Grund til at beklage sig over maa først og fremmest nævnes Byens store Mejerier, der alle have et ret stort Andel af Skolens Dreng i deres Tjeneste og altid udnytte denne Tjeneste til det yderste. Der gaar næsten ingen Dag hen, uden at der vilde være berettiget Grund til Klager. Nogle Gange har jeg da ogsaa klaget, og hver Gang faaet det mest imødekommende Svar fra Forretningens Kontor, men nogen varig Forbedring er der aldrig paafulgt.

Jeg ville derfor anse det for en stor Velgerning for Børnene og af væsentlig Betydning for Skolen, om det kunde lykkes at interessere Lovgivningsmagten for denne Sag saa at alle Børn kun kunde bruges saa moderat, at de ogsaa fik Kræfter og Tid til at tænke lidt på deres Skolearbejde, der dog for dem er det betydningsfuldeste.

Endnu skal jeg bemærke, at for Pigerne Vedkommende stille Forholdene sig noget gunstigere, i det deres Arbejde som oftest bestaar i almindelig Husgerning, og dog maa det siges, at der ogsaa blandt Pigerne findes dem, der øjensynlig blive overanstrengte af legemligt Arbejde.

Nogen Statistisk over Børnenes Arbejdsforhold har jeg i Løbet af den korte Tid ikke kunnet skaffe til Veje, men ogsaa uden en saadan deler jeg - som sagt - Deres Opfattelse, at Spørgsmålet er vigtigt nok, og Deres Bestræbelser for at hidføre en Forbedring have min fulde Sympathi.

Ærbødigst

R. C. Lassen

Magistratens 1. afdeling, journalsag nr. 1693/1901. Københavns Stadsarkiv

[\[1\]](#) Den offentlige skole var på det tidspunkt inddelt i friskoler, hvor undervisningen var gratis, og betalingsskoler, hvor det kostede 1 kr. om måneden at have sit barn gående. De skoler kaldtes ogsaa kroneskoler